Maandag, 24 Mei 1943

DAGBLAD

AMIGOE DI CURAÇAO

60ste Jaargang, No. 3909

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
ƒ 1.50 per maand [Aruba ƒ 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers ƒ 0.10.

Adm.: Tel., 1550. Redactie Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.

Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38
Kantoor voor Administratie Eiland Bonaire:
M. L. BOOI. Breedestraat, Kralendijk.

Naar het Herstel van de Balkan Entente?

Turkije benoemt Ambassadeur voor Hellas.

Raf brengt bezoeken aan Italië en Duitsland.

VOORBEREIDINGEN VAN ZOMEROFFENSIEF IN RUSLAND.

WEER STROOIT DE RAF BOMMEN.

De Britten maken bekend, dat de Raf-bommenwerpers in de afgelopen nacht een der grootste luchtaanvallen op Duitsland deden. Een ontzaggelijke hoeveelheid bommen werd op het middelpunt van Dortmunds nijverheid afgeworpen. Dit was bovendien nog maar een onderdeel van de aanval op het gehele Ruhrgebied. 38 Bommenwerpers werden bij deze aanval vermist. Het weer was goed. De voorlopige rapporten van de terugkerende vliegers melden zeer goede resultaten, alhoewel zware rookwolken, die 15.000 voet boven de getroffen doel uitstegen, het zicht beletten. (Londen, (AP) 24.5).

OOK ITALIE KREEG ZIJN DEEL.

Zware Raf-bommenwerpers strooiden bommen op de teen van de Italiaanse schoen, toen zij als onderdeel van de onophoudelijke bombardementen in het Middellandse zeegebied in de afgelopen nacht boven San Giovanni vlogen. San Giovanni is een spoorwegknooppunt, waar de treinen worden overgezet naar Sicilië. Zeer veel materiaal werd vernietigd.

Ook deed de Raf hevige aanvallen op de vijandelijke scheepvaart in de Aegeïse zee en langs de Westkust van Hellas. Een koopvaardijschip en verschillende schoeners werden bestookt. Het beschadigde koopvaardijschip werd door de bemanning verlaten. Een der schoeners, geladen met olievatten, werd de mast afgeschoten. Alle vliegtuigen keerden behouden terug. (Caïro, (AP) 24.5).

PANTELLARIA AANGEVALLEN.

Het communiqué van het Geallieerde Hoofdkwartier in Noord-Afrika deelde mede, dat de Geallieerde strijdmachten gisteren zowel overdag als des nachts geconcentreerde aanvallen deden op het eiland Pantellaria, ongeveer 73 kilometer ten Oosten van Kaap-Bon. Zee- en luchthavens werden zwaar beschadigd. Er zijn geen cijfers bekend van het aantal vijandelijke vliegtuigen, dat vernietigd werd. Zaterdagnacht echter, zo deelt het hoofdkwartier mede, werden 2 Italiaanse Savoia Marchetiss en 79 bommenwerpers vernietigd door de Geallieerde vliegers. Hierdoor kwam het verlies van de as-luchtmacht gedurende 5 dagen te staan op 307 vliegtuigen. Al deze aanvallen hebben ten doel de toegangen tot Europa en Italië die in handen van de as zijn te verwoesten.

De haven van Carloforte en andere doelen op Sardinië werden eveneens aangevallen door de Noordafrikaanse luchtmachten. Lightnings-vliegtuigen voerden deze aanvallen uit. Van deze aanvallen keerden 2 vliegtuigen niet meer terug. (Geallieerd Hoofdkwartier, in Noord-Afrika, (AP) 24.5).

De radio van Rome maakte bekend, dat Geallieerde vliegtuigen Pantellaria, Messina en Lampedusa bombardeerden. Vooral het dichts bevolkte gedeelte van Messina werd zwaar getroffen. Vliegtuigen van de As bombardeerden Bizerte en Djidjelli (Londen, (AP) 24.5).

DUITSERS LOPEN WEG.

Gustav Moeller, de Zweedse minister van Binnenlandse Zaken, deelde in een boodschap over de Zweedse radio mede, dat de Zweedse grenswachten de Duitse deserteurs uit het leger, die trachten op Zweeds gebied te komen van Noorwegen uit terugsturen omdat desertie volgens het bestaande recht iemand niet maakt tot een politieke gevangene. Moeller zeide bovendien nog, dat Joden en andere zogenaamde niet-Ariërs, die door de rasvervolging gedwongen worden naar Zweden te vluchten, in een kamp worden opgenomen en beschouwd worden als politieke gevangenen (New York, (AP) 24.5).

TURKIJE STELT AMBASSADEUR VOOR HELLAS AAN.

De berichten, dat Turkije een ambassadeur zal aanstellen bij het Helleense gouvernement in ballingschap, worden in wel ingelichte kringen beschouwd als een aanwijzing, dat Turkije openlijk erkent, dat het overtuigd is, dat de Helleense regering uiteindelijk weder de heerschappij zal krijgen over het Helleense grondgebied. Het is de eerste aanwijzing voor het herstel van de Balkan entente, omdat van de eerste dagen van het bestaan der Turkse Republiek af de Turken Hellas beschouwden als de hoeksteen van haar betrekkingen met de Balkan.

De Turken hieven vroeger slechts de officiële erkenning van den Tsjechoslowaaksen gezant op, maar handhaafden de erkenning van de vertegenwoordigers der andere regeringen in ballingschap ondanks de felle protesten van Duitsland, die Turkije wilden overtuigen, dat het niet aanging de door hen veroverde landen toch te erkennen.

Alhoewel de Turken zelf geen vertewoodigers hadden bij de regeringen in ballingschap, trokken zij nimmer de erkenning terug. De Turks-Helleense betrekkingen werden onlangs verslechterd doordat de Turken een kapitaalsbelasting hieven, die de Helleense kooplieden zwaar trof. Diplomatieke kringen in Ankara geloven, dat de Turken een groter Balkan entente willen vormen voor de oorlog voorbij is. Zij willen waarschijnlijk een sterke Balkanbond vormen, die zich zou kunnen verbinden met een bond van de Islamietische Staten uit het Midden-Oosten. Als begin daarvan trachten zij waarschijnlijk eerst de betrekkingen met Hellas te verbeteren (Ankara, (AP) 24.5).

EEN ZWARE SLAG VOOR HITLER.

Waarnemers in Zweden, waar vele pro-geallieerde sympathieën leven, geven te kennen, dat de opheffing van de Derde Internationale Hitler van een zijner machtigste propaganda-wapenen beroofd. Men beschouwt het algemeen als een schitterende politieke zet, nu het Geallieerde offensief op Europa in de volgende weken verwacht wordt. Hierdoor wordt de rode bedreiging van Europa, waarvoor vooral ook in Scandinavië en in de Baltische landen grote vrees bestond, weggenomen. Alle Stockholmse bladen wijzen er echter op, dat de tijd zal leren, wat het resultaat van deze ontbinding zijn zal (Stockholm, (AP) 24.5).

DE RUSSISCHE STRIJD.

Het Sovjet communiqué deelt mede, dat felle maar verspreide gevechten langs het gehele front gaande zijn. Er is nog geen aanwijzing waar de Duitsers het zomer-offensief zullen openen. In gevechten, die den Duitsers 200 doden kostten, slaagde de Russen erin de voorste Duitse loopgraven bij Smolensk te veroveren. De Russen vernietigden eerst de draadversperringen en zuiverden vervolgens de mijnenvelden.

Overigens had er volgens de Moskouse radio geen belangrijke verandering plaats. In de streek van Lisitsjansk deden de Duitsers een aanval om hun verloren stellingen te heroveren. Het resultaat was echter, dat het Russische machinegeweervuur een gehele Duitse afdeling uitroeide.

De Russische vliegers vernietigden 4 Duitse vliegtuigen.

Ten Westen van Rostov schoten de kanonniers 7 blokhuizen, 2 observatieposten en een kruithuis in puin. In de nabijheid van Leningrad probeerden 2 Duitse afdelingen, gesteund door 4 tanks Russische stellingen aan te vallen, maar het vuur der kanonnen deed hen het hazenpad kiezen.

Het luchtafweergeschut van de Baltische vloot bracht 6 Duitse [illegible] gen omlaag tijdens een aanval.

Guerrilla-troepen in het gebied van Tarnopol overvielen een spoorwegstation, doodden 70 Hitlerieten, bliezen 3 spoorwegwagons geladen met oorlogsmateriaal de lucht in, veroverden 9 machinegeweren, 2 vrachtwagens en talrijke geweren. Andere guerrilla-troepen verwoesten 3 spoorbruggen op een belangrijke lijn (Londen, (AP) 23.5).

Eddy Gilmore seint nog: Het Sovjetleger houdt met ijzeren vastberadenheid de nieuw veroverde linies bij Lisitsjansk in het gebied van de Donetz vast. Er woedden kleine maar hevige gevechten. Aan het overige front is het betrekkelijk kalm. De talrijke tegenaanvallen van de Duitsers bij Lisitsjansk, gesteund door tanks en vliegtuigen lopen op niets uit. De Russen staan niets af.

Alhoewel de Russiche doorbraak bij Lisitsjansk niet zo erg groot is, is zij toch belangrijk, hetgeen ook blijkt uit de Duitse pogingen om de stellingen te herwinnen.

Ten Noorden van de Donets-rivier meldt een Tass-telegram, dat er plaatselijke gevechten gevoerd worden op de Westelijke oever. De Russen veroverden hier een belangrijk versterkte heuvel. Hierdoor werd de Russische positie ten zeerste verbeterd. De Duitsers, die de heuvel trachtten te veroveren, vielen aan met duikbommenwerpers, met rijdende kanonnen en tanks. Het was echter tevergeefs.

Uit het gebied van de Kuban is niets te melden (Londen, (AP) 23.5).

NIEUWS UIT POLEN.

— In Poznan werd de spoorwegarbeider Marian Fertyk, door de bizondere Duitse rechtbank tot 5 jaren dwangarbeid veroordeeld, omdat hij een Nazie-uniform misbruikt had.

— Een officieel Duits communiqué deelt mede, dat het aantal Poolse burgers, dat gedwongen is in het Duitse Rijk te arbeiden, 1.110.000 bedraagt.

— In Torun werd de doodstraf voltrokken aan een Poolsen spoorwegarbeider, Konrad Szymanski, die beschuldigd werd van economische sabotage. Bizonderheden werden niet vermeld.

Het nieuws van vandaag.

Het afgelopen weekeinde is in zoverre rustig geweest, dat er weinig grote gebeurtenissen kunnen worden genoemd, die bijvende invloed zullen hebben op de loop der oorlogsgebeurtenissen. Als allereerste persstem omtrent de opheffing van de Communistische Internationale heeft Zweden zich laten horen. Men ziet er daar een politieke zet in, omdat Hitler nu van zijn machtigste propaganda-wapenen, de anti-communistische kruistocht om Europa tegen het gevaar van het bolsjewisme te beschermen, beroofd is. Hierbij zouden wij nog willen voegen de opmerking, dat hierdoor tevens het streven van de honderdduizenden Russische uitwijkelingen neergeslagen is. De tallozen, die in 1917 Rusland moesten verlaten en zich vooral in de Balkan, Frankrijk en de Verenigde Staten hebben gevestigd, hebben zich sedert hun vlucht niet onbetuigd gelaten. In een speciaal artikel zullen wij deze week hier nog op terug komen. Reeds willen wij opmerken, dat een gedeelte van deze Russische uitwijkelingen door Hitler gepaaid is. De uitgeweken Russen waren over het algemeen tsaristisch gezind en hoopten steeds herstel van het tsaristisch regiem. Hitler — steeds vlot met beloven en geld — beloofde het een en financieerde het andere: hun leven, streven en alles wat ze maar wilden. Een groot deel van de Russen is daar niet in getrapt, zij kenden de Duitsers uit vorige oorlogen maar al te goed en het ware slechts te wensen geweest, dat ook andere volken — ook wij, Nederlanders — de Duitsers beter uit hun historie gekend hadden, een historie, die sedert hun eerste optreden de historie van machtswellust en veroveringszucht is. Een gedeelte der Russen viel in Hitlers netten en de kerkvervolger Hitler spande toen een deel van de Russische emigrantenkerk ervoor om al het ware een religieuze anti-Komintern te vormen. Ook deze is thans neergeslagen.

Op politiek gebied moet verder genoemd worden Turkije — aartsvijand van Hellas — dat besloten heeft een ambassadeur aan te stellen bij de Helleense regering in Caïro-Londen.

De toenadering tussen de beide landen, die het myriadenrijk van de Aegeïsche eilanden beheersen — waar Italië nog immer de Dodecanesus-eilanden bezit — kan men niet genoeg toejuichen en is misschien het begin van een Balkan-entente.

Van de krijgsgebeurtenissen moeten de bombardementen genoemd worden, die, wat Italië betreft, vooral Messina, Pantelleria en Sardinië teisterden, en wat Duitsland betreft, het Ruhrgebied en in het bizonder Dortmund (blz. 1).

Rusland blijft rustig. Het is in afwachting van het zomeroffensief, waarvoor de Duitsers voortgaan versterkingen aan te voeren.

Plaatselijk dienen drie personalia genoemd te worden: Stuurman Butter, die door Hare Majesteit onderscheiden werd; Mr. Franke die hier helaas aftreedt en in Londen in regeringsdienst gaat; Luitenant Seppen, die voortaan Kapitein Seppen genoemd wordt (blz. 2).

Uit Suriname plaatsen wij een pers-stem omtrent de nieuwe spelling. Zoals men weet, heeft Gouverneur Kielstra te kennen gegeven in geen geval met Curaçao mede te zullen doen en zich aan de oude spelling te zullen houden (bz. 4).

Onze Britse Bondgenoten vieren feest.

Heden „Empire Day".

Het Britse Imperium en het gehele Gemenebest van zelfbesturende gebieden dat hiermede verbonden is, viert heden feest: de geboortedag van wijlen Koningin Victorie op 24 Mei 1819, een dag, die tevens de symbolische geboortedag van het Britse Imperium is geworden, die mengeling van rassen en volken, welke verbonden werden niet door geweld of door een van boven opgelegde decreet, maar die ontstond door de organische groei, evenals het grote land ten Noorden van ons de Verenigde Staten van Noord-Amerika.

Het feit, dat de Britse eilanden buiten de ontwikkelingsgang van het Europese vasteland liggen, heeft ertoe geleid, dat op de Britse eilanden zich een geheel ander bestuursbegrip ontwikkelde dan in verschillende andere landen. Het was het begrip van vrijheid voor onderhorige gemeenschappen, een systeem, dat blijkens de woorden van Hare Majesteit onze Koningin eerlang ook in ons eigen gemenebest van vier staatsdelen mutatis mutandis zal worden ingevoerd. Van het Britse systeem evenwel heeft men kunnen leren, dat ook een samenstel van volken zonder dwang mogelijk was.

De groei van dit besef en dit stelsel ontstond reeds eeuwen geleden en viel samen met de ontdekking van Amerika en de grote zee-wegen, waaruit andere vrijheden ontstonden, o.a. die van te kunnen zeggen en doen, wat mij wilde, van vrije handel en particulier initiatief. De mensheid verruimde haar blikken [illegible] de allerlaatste plaats geweest, die hierbij de leiding hadden. Eerst waren het de Engelsen, daarna de zonen van Wales, nog weer later de Schotten en Ieren, die tot aan de uiteinden der aarde het Britse besef van vrijheid bekend maakten.

Onder het langdurige en zegenrijke bewind van Koningin Victoria is dit alles bevestigd geworden. Het is haar geboortedag, die tot Empire-dag werd, zoals men misschien eens de 31e Augustus, geboortedag van Wilhelmina de Grote, en tevens Neerlands Vrijheidsdag als Rijksfeestdag voor het gemenebest der vier Nederlandse staatsdelen zal worden uitgeroepen. Twee feestdagen, twee symbolische gedenkdagen van de vrijheid, die er in twee wereldomspannende gemenebesten zal heersen, dank zij der vriendschap, welke er te allen tijde moge bestaan tussen onze beide Koninkrijken: the British Empire en het Koninkrijk der Nederlanden.



De afgelopen Week.

Na het schitterende oorlogsoverzicht, dat Winston S. Churchill Woensdag voor het Noordamerikaanse Congres gegeven heeft, moet wel worden erkend, dat de positie, waarin de vijand, is komen te verkeren, gelijk is aan die van een booswicht, door de Politie in het nauw gedreven en vastbesloten zijn huid zo duur mogelijk te verkopen. Misschien, door zijn geslepenheid, denkt hij nog een opening te zullen vinden te ontsnappen; misschien denkt hij zijn belagers nog om te zullen kopen; hij zal alles doen — wat dan ook — om de lange arm van de wet van zich af te houden.

In de As kunnen wij een ware gangsterbende herkennen, aangevoerd door drie bendeleiders: Duitsland, Italië en Japan. Door de dienaars van de wet zijn zij gescheiden in twee groepen, die stuk voor stuk of gelijk moeten worden opgeruimd; Japan met Wan Tsjing Weis in het Verre Oosten, Duitsland met Quislings in Europa.

Om Duitsland schijnt de kring het [illegible] te zijn toegehaald. Machtige legers staan klaar in Engeland, machtige legers staan klaar in Rusland en machtige legers staan klaar in Noord-Afrika, dat pas gezuiverd is van de resten der vijandelijke troepen.

Invasie dreigt overal, doch misschien wel het meest in Zuid-Europa. Enkele weken geleden wezen wij er reeds op hoe enkele vijandelijke eilanden op de weg van de invasie-legers uit Noord-Afrika liggen. Creta, Sicilië en Sardinië noemden wij, zonder speciaal aandacht te bestreden aan de minder grote eilandensterkten, waarvan er zovele liggen in de Middellandse Zee.

In de afgelopen week hebben vooral Sardinië en Sicilië, behalve nog het Italiaanse vasteland zelf, ernstig te lijden gehad van de Geallieerde bombardementen. Zij, die altijd gedacht hebben aan een aanval op Italië om eerst dit schone land van Hitlers zijde weg te rukken, werden hierdoor versterkt in hun mening. Wij zullen trachten met behulp van hetgeen ons bekend is, na te gaan hoe de positie van Italië op het ogenblik is.

Naar het schijnt is het einde van de Afrikaanse strijd in Italië realistischer ontvangen dan in Duitsland. Terwijl de nazie-pers beweerde, dat het niet belangrijker was voor de uitslag van de oorlog dan de Poolse campagne, heeft Mussolini strengere maatregelen getroffen om de ernst van Italië's positie te beklemtonen. In een rede, die een uur duurde heeft Carlo Scorza, Secretaris van de Fascistische Partij, verklaard: „Als wij moeten vallen, bidt God, dat wij zullen vallen met waardigheid en eer, opdat onze kinderen mogen leven om het fortuin van ons land te herbouwen."

Waarlijk kan men deze verklaring beschouwen als de zwanenzang van de trotse hoop waarmede Italië de oorlog in ging.

De aardrijkskundige eigenschappen van Italië laten geen strategie in de ruimte toe voor de verdediging van het land. Slechts op enkele punten is de Italiaanse „laars" breder dan 175 kilometer. Behalve de gewone linies van kazematten en kanonnen is het Hoofdcommando afhankelijk van de vloot en de luchtmacht om een invasie tegen te gaan alvorens de Geallieerde strijdkrachten de kust van Italië bereiken. Doch zelfs de meest optimistische Italiaan kan niet geloven, dat men hierin zal slagen. De Britse vloot heeft zich altijd de meerdere getoond van de Italiaanse en men kan verwachten, dat de Geallieerden niet na zullen laten een val te leggen voor de Italiaanse vloot of zullen trachten haar te neutraliseren. In het bizonder is zij treffbaar door luchtaanvallen van de supérieure Geallieerde luchtmacht, die op het ogenblik bezig is de luchtmacht van de as in Italië te verlammen.

De Italianen hebben thans 6 à 8 slagschepen, ongeveer een dozijn zware kruisers, 7 lichte kruisers en 50 tot 60 torpedojagers. Deze cijfers stammen van Italiaanse bron en zullen dus wel niet weinig geflatteerd zijn. Bovendien zegt men, zijn vele Italiaanse koopvaardijschepen verbouwd tot hulpkruisers om de lange Italiaanse kust te helpen bewaken.

De Italiaanse zwakheid in de lucht, zowel wat qualiteit als quantiteit betreft, is een der verrassingen van de oorlog. In de Ethiopische en Spaanse oorlogen was de Italiaanse luchtmacht altijd op de voorgrond, doch op het ogenblik baart deze aan Duitsland en Italië de grootste zorgen. Slechts het Italiaanse torpedo-vliegtuig kan nog een ernstige bedreiging vormen, doch voor de rest is Mussolini afhankelijk van welke steun Hitlers Luftwaffe wil geven. Aan luchtdoelkanonnen heeft Italië een ernstig tekort en dit zal wel [illegible] kanon kan gebruiken teneinde eigen gebied te beschermen.

Hoewel uitgebreide verdedigingswerken onmogelijk zijn hebben de Italianen lange defensie-linies aangelegd ter bescherming van de Po-vlakte en de passen in het Noorden. De eilanden Pantelleria, Sicilië, Sardinië en Corsica zijn in staat van beleg.

In beschrijvingen, uit onzijdige bronnen afkomstig, wordt het hedendaagse Italië afgeschilderd als een land, dat door vrees wordt geabsorbeerd.

Te beginnen met Mussolini, een ziek en geslagen man, wordt iedere Italiaan door angst verteerd. Men is als de dood voor de Geallieerde luchtaanvallen en naar een waarnemer in Engeland dezer dagen verklaarde, zou Italië alleen reeds door bombardementen uit de oorlog kunnen worden geslagen.

De Duitser wordt evenwel ook gevreesd en zolang zich geen Geallieerde legers op Italiaans grondgebied bevinden, schijnt er geen voedingsbodem voor een oplaaiende verzet aanwezig.

De mannen, waar omheen het verzet zich eventueel zou kunnen groeperen, ontbreken te enenmale, althans voor het oog van de buitenwereld. Balbo, die door het volk op de handen werd gedragen, is dood, misschien uit afgunst door Mussolini geliquideerd. Grandi is door de Gestapo in verzekerde bewaring gesteld. Maarschalk Graziani is in het laatste stadium van keelkanker en Maarschalk Badoglio, de vroegere Opperbevelhebber, staat ook te boek als een suspect individu en wordt duchtig in de gaten gehouden. Koning Victor Emmanuel heeft zich te lang de rol van marionet laten aanleunen, dan dat er nog enig gezag van zou kunnen uitgaan. Wat van de dynastie is overgebleven, is nog slechts de kroonprins, die steeds als tegenstander van het fascisme genoemd werd en juist daardoor grote liefde bij het volk genoot.

Hoe anders zou Italië — en met Italië de rest van de wereld — er waarschijnlijk thans uitzien, indien men Mussolini wat minder en Hitler wat meer ernstig had genomen. Toen Mussolini al dadelijk verklaarde, dat het fascisme geen export-artikel was, dacht niemand erover om dat te betwisten. In het stof, dat bij de zwierige parades der jeugdige zwarthemden omhoog dwarrelde, herkende toen nog niemand de kiemen van de totalitaire hebzucht. De castorolie-revolutie was een onderwerp voor universele spot, waarover iedereen de schouders ophaalde.

Maar om Mussolini lachte toen niemand. Men maakte zich vrolijk over Hitler — d.w.z. als men zich niet aan hem ergerde — maar de Duce stond in het brandpunt van de wereld-veraf-

(Vervolgt op pagina 3).

Curaçao.

4e EEUWFEEST COPERNICUS.

Op de Algemeen Middelbare School, de Wilhelmina-School, het St. Thomas-college en vermoedelijk nog wel op meer scholen is heden het feit herdacht, dat het vandaag 400 jaren geleden is, dat de beroemde Pool Nicolaas Copernicus het tijdelijke met het eeuwige verwisselde.

De Noordamerikaanse couranten brachten ons reeds het nieuws, dat ook daar aan verschillende hogescholen en colleges Copernicus' dood is herdacht en tevens, dat het ook 400 jaar geleden is, dat zijn boek over de omwenteling der hemellichamen is verschenen.

Copernicus studeerde in Polen (Krakow) en Italië (Bologna, Ferrara), waarna hij promoveerde in het Kerkelijke Recht. Ook interesseerde hij zich voor de Sterrenkunde en deze belangstelling is het, die in de wetenschap tot een revolutie heeft geleid. Hoewel den antieken sterrenkundigen en sterrenwichelaars het feit, dat de aarde om de zon draait natuurlijk geenszins onbekend was, heeft deze theorie, die de heliocentrische (d.w.z. met de zon als middelpunt) genoemd wordt, toenmaals geen grote aanhang gekregen.

De leer van Ptolemaeus, de geocentrische genaamd (d.w.z. met de aarde als middelpunt) won het bij gebrek aan technische middelen om de ware te onderkennen. De studie van de oude Grieken en het niet overeenstemmen van de in zijn tijd gangbare geocentrische opvatting met de werkelijkheid, werd voor den Pool Copernicus aanleiding de bewegingen in het zonnestelsel op andere grondslag te beschrijven. Copernicus verkondigde toen als hypothese de mening van de school van Pythagoras uit de 4e eeuw voor Christus', nl. 1. dat de aarde wentelt om een as, waardoor de schijnbare omwenteling van de hemelkoepel ontstaat, 2. dat de aarde in een jaar tijds een cirkelbaan om de zon beschrijft, evenals alle andere planeten.

Deze twee beweringen hebben veel stof doen opwaaien, men heeft er — het was kort na de Kerkhervorming en de H. Schrift moest als encyclopaedie voor alles dienen — de Bijbel bijgehaald, waar de bekende text te vinden is, dat Gideon der zon beveelt stil te staan e.d.

Luther en Melanchton bestreden fel Copernicus' stelsel. Ook de wetenschappelijke wereld wilde er niet direct aan. De R.K. Kerk deed geen uitspraak en liet het boek voorlopig ongemoeid. Zelfs aanvaardde Paus Paulus III de opdracht van het boek.

Inderdaad bedoelde Copernicus met zijn boek slechts een hypothese te geven en vrije meningsuiting op zuiver wetenschappelijk gebied is door de Kerk nooit bestreden, omdat tenslotte de uitkomsten van zuivere wetenschap (dus met bewijzen) nimmer met het geloof in strijd kunnen zijn, wijl God als auteur van beide, dan met zichzelf in strijd zou moeten zijn. Eerst later, in 1616, toen het Copernicaanse systeem als waarheid verkondigd werd (wat het wel was, maar men in die tijd niet bewijzen kon) en er een eigenmachtige Bijbelexegese aan verbonden werd, is het boek op de Index geplaatst.

Bewijzen kon Copernicus nog niets. Pas na meer dan een halve eeuw gaf Galilei met behulp van een kijker nieuwe argumenten. Kepler en Newton verbeterden het Copernicaanse system tenslotte.

FEEST VAN DE HEILIGE PHILOMENA.

Morgen om 6.30 uur zal er in de Parochiekerk van de Heilige Anna een gezongen Heilige Mis worden opgedragen ter ere van Curaçao's meest populaire Heilige, de Heilige Philomena. Morgen wordt herdacht, hoe Haar stoffelijke overblijfselen gevonden werden na eeuwen van vergetelheid. Dit is ook de dag, waarop het God behaagde een nieuwe stroom van genade en weldaden over de mensen uit te storten door middel van deze lieftallige Heilige.

Pastoor Martinus van der Elsen O.P., die Haar verering naar Curaçao bracht, kan getuigen van de overvloed van genaden, die God door Haar toedoen aan vele vromen schonk.

Morgen is het feest van de Heilige Philomena, feest van vele Curaçaonaars, die in Haar een beschermster vonden. Laat Curaçao morgen veel bidden voor de noden van deze tijd, voor een spoedige vrede en voor het geestelijk en tijdelijk welzijn van eenieder.

STUURMAN BUTTER ONDERSCHEIDEN.

Recht, vrijheid, eer behoren niet tot groep, klasse of kaste, aldus Gouverneur Kasteel, die persoonlijk het Bronzen Kruis opspelde.

Zaterdagmorgen is het Bronzen Kruis van Verdiensten door Zijne Excellentie den Gouverneur uitgereikt aan den Eersten Stuurman der Koopvaardij L. Butter voor koen gedrag in de Middellandse Zee, waarbij het betrokken schip door vijandelijke actie helaas verloren ging. De plechtigheid vond plaats in het Waterfort, waar Indische troepen opgesteld stonden onder commando van Luitenant ter Zee 2e klasse P. van Noort. Vele genoden, waarbij een groot aantal officieren, woonden de plechtigheid bij. Ook was natuurlijk aanwezig de Heer Henri Kiës, directeur van de K.N.S.M.

Vergezeld van den A.M.C., Schout-bij-Nacht Carel J. Baron van Asbeck, den Commandant van het Waterfort Officier Zeewaarnemer Willem Drenth, Haar adjudant Luitenant Emile C. J. M. van de Laarschot en een aantal stafofficieren, arriveerde Zijne Excellentie, waarna de eerste maten van het „Wien Neêrlands Bloed" gespeeld werden.

Adjudant Van de Laarschot deed voorlezing van het betrokken Koninklijke Besluit, waarna Zijne Excellentie het woord nam:

Geachte Aanwezigen,

Wederom zijn wij hier samengekomen om met al die eerbewijzen, welke de Koningin terecht aan helden wil zien bewezen, aan wie Hare Majesteit een onderscheiding heeft toegekend, zulk een onderscheiding uit te reiken.

Onze Geëerbiedigde Koningin heeft op voordracht van den heer Minister van Marine, den Luitenant-Admiraal Fürstner, aan U, eerste stuurman Butter het Bronzen Kruis toegekend, omdat Gij, gelijk het Koninklijk Besluit in maritieme taal memoreert, als eerste stuurman van het S.S. „Costa Rica", dat op de 27e April 1941, in de Middellandsche Zee door de Duitsche vliegtuigen bij voortduring werd aangevallen en tenslotte tot zinken werd gebracht, onder gevaarvolle omstandigheden moedig en beleidvol zijt opgetreden bij de uitvoering van de door den Gezagvoerder gegeven opdrachten, **zoodat ongeveer 2600 man Britsche troepen in een zeer korte spanne tijds, zonder een enkel ongeval op de begeleidende Engelsche Oorlogsbodems in veiligheid konden worden gebracht.**

De feiten spreken: de hardnekkige aanvallen van den vijand konden Uw schip bedreigen, teisteren, doen zinken, maar Uw moed zonk niet, noch Uw beleid, zoodat Gij snel en zonder ongeval — en wij weten, wat het oude spreekwoord zegt van gauw en goed — 2600 kostbare levens reddet, behalve nog de bemanning van Uw schip.

De feiten spreken en eigenlijk konden wij nu zwijgen.

Als ik toch iets zeg, is het te Uwer eere en onzer aanmoediging.

Oorlog is vreeselijk; zij, die hem ervaren weten het.

Maar een rechtvaardige oorlog — dat is een strijd, waarin het geweten spontaan zegt, dat wapenen het recht dienen — heeft een strakke schoonheid. Zulk een oorlog beweegt een eensgezind volk in onbaatzuchtige geestdrift alles ook het leven te geven, voor goederen, die niet gewogen en niet geteld en God dank niet tot groep of klasse of kaste behooren: Recht, Vrijheid, Eer.

Zij, die zulk een oorlog voeren, raken onthecht aan het aardsche; uit hun gezichtseinder verdwijnen de dingen, waaraan zij eens hebben gehecht; onder de dreiging van water, vuur en dood schijnen de liefsten hun toe te wenken met een: „Houdt moed".

Zij voelen zich gebonden aan een zaak, die grooter is dan zij zelven en dien hen opheft boven het aardsche, zij stijgen naar de hoogte, waar het Recht heerscht; al hebben zij nooit aan de voeten van leeraren des rechts gezeten, hun ooren hebben de echo opgevangen van het woord, dat twee duizend jaar geleden de Gerechtigheid zelf sprak en dat bleef naklinken, door de eeuwen: „zalig zij, die hongeren en dorsten naar de Gerechtigheid, want zij zullen verzadigd worden."

Gij, stuurman Butter, hebt op de golven van de Oude Wereldzee, die in dezen oorlog weer zulke geweldige botsingen zag, Uw plicht gedaan op een wijze, die U zelf en den Nederlandschen naam. Want de eer van een regelijk is de eer van ieder onzer en als vandaag mannen als Gij in de rijen der Verbonden Volken strijden, dan bevestigen zij de faam van ons volk, vereeuwigd door den ouden historieschrijver, die reeds twintig Eeuwen geleden van onze voorouders getuigde, dat het voor elke strijdende partij van belang was, welken kant de onzen kozen (Tacitus, Hist. Lib. I, cap. 59).

Daarom zijn wij hier heden naar Koninklijken wil samengekomen. **Het teeken dat U zal worden uitgereikt, zal voor altijd getuigen: hij streed op bijzondere wijze voor de herrijzenis van ons Koninkrijk, voor de verlossing van ons volk.**

Als de vijand vandaag is weggevaagd uit Afrika, dan is het mede te danken aan U.

Als hij straks wordt verdreven uit Nederland en Indonesië zal het te danken zijn aan mannen als Gij.

Uit naam van allen hier wensch ik U geluk met Uw onderscheiding. Ik hoop, dat Gij haar lang en met Eere zult mogen dragen over wijde Zeeën niet alleen, maar eens ook onder de Uwen in het bevrijde Vaderland, kan het, dan eens voor Haar, die U deze onderscheiding heeft toegekend: Onze Geëerbiedigde Koningin.

Hoezee.

Hierna werd stuurman Butter het Bronzen Kruis van Verdiensten opgespeld. Een verfrissing, waarbij gelegenheid was den onderscheidene te feliciteren, werd aangeboden en de kleine plechtigheid ter herdenking van het grote feit, dat de bemanning van de Nederlandse Koopvaardijvloot haar plicht doet en meer dan dat, was voorbij.

Aan onze gelukwens aan Stuurman Butter paren wij dan ook een „leve de Zeeman".

ORA PRO PACE.

Morgenochtend 6 uur zal Zijne Hoogwaardige Excellentie Mons. Petrus I. Verriet O.P., Apostolisch Vicarius van Curaçao, een Heilige Mis opdragen in het Sint Martinusgesticht voor de leden van de vereniging „Ora pro Pace". Dit is ter gelegenheid van het eenjarig bestaan. Alle leden worden ten dringendste uitgenodigd aanwezig te zijn. Wij verwijzen nog naar het stukje in onze editie van Vrijdag 21 Mei jl., waarbij het Bestuur van Ora pro Pace een beroep doet op alle leden om toch zowel deze Heilige Mis als de biduren getrouw bij te wonen.

PLAATST UW BESTELLINGEN VROEG.

De In.-Cu. schrijft ons:

Het feit, dat onlangs verscheidene importeurs hun gehele invoer-quota niet hebben verbruikt, heeft ons naar redenen daarvoor doen zoeken. Onze bevindingen dwingen ons enige misverstanden op te helderen, welke bij vrij wat importeurs omtrent de werking van het huidige systeem schijnen te bestaan.

Een houding, die wij bij velen aantroffen was, dat men niet opnieuw wilde bestellen, alvorens de via de In.-Cu. geplaatste orders ontvangen waren. Anderen weer vreesden, dat bestellingen — alhoewel geplaatst voor verscheping gedurende een bepaald kwartaal — eerder en tezamen met vroeger bestelde goederen zouden kunnen worden verladen, daardoor een tijdelijke „over-stock" met de daaraan verbonden ongewenste gevolgen veroorzakend. Alles bij elkaar genomen werd het ons duidelijk, dat vele importeurs een alleszins verklaarbare afkeer hebben van te vèr vooruit bestellen, zonder enige zekerheid omtrent de uiteindelijke datum van aflevering te hebben. Terwijl van een zuiver zakelijk standpunt beschouwd dit bezwaar zeer zeker geldt, maken de tegenwoordige toestanden het onmogelijk de voor-oorlogse gulden regel te volgen de voorraden zo klein mogelijk te houden en zo vaak als nodig te bestellen, teneinde de sortering op peil te doen blijven. Heden ten dage zijn er te veel factoren, die het bestellen op korte termijn onmogelijk maken en waarop de exporteur geen invloed heeft. Hoeveel minder de importeur!

Welke importeur in dit gebiedsdeel heeft niet gedurende het afgelopen jaar van een of meer zijner leveranciers de mededeling ontvangen, dat men niet in staat was de goederen te leveren, dat de waren wellicht „in de toekomst" leverbaar zouden zijn, dat de partij niet op tijd aan het betreffende schip kon worden aangeleverd, of dat men in het geheel van verdere export-zaken afzag? In deze gevallen, die zich waarschijnlijk in de toekomst nog meer zullen voordoen, is het van vitaal belang, dat de importeur alhier voldoende tijd heeft andere leveranciers te zoeken, dan wel vervangende artikelen te vinden, kortom de tijd heeft te wachten totdat mogelijke vertragingen, door talrijke oorzaken ontstaan, tenslotte zijn overkomen. Behalve deze vertragingen, waarvan de duur noch de aard te voorzien zijn, moet de normale tijd in aanmerking worden genomen, die thans nodig is om een order voor verscheping gereed te maken, zelfs indien zich geen onverhoopte hinderpalen voordoen, die de aflevering zouden kunnen ophouden.

Indien men vandaag een Cura- of Aruform indient, zullen er ten minste drie, maar mogelijk vier à vijf weken nodig zijn, alvorens deze New York bereikt. Ook aldaar, al wordt uw bestelling direct na ontvangst in behandeling genomen, zullen er één of twee weken voorbij gaan voordat de betreffende copie van de order aan de leverancier wordt gezonden, met de uitnodiging van de Nederlandse Scheepvaart Commissie om de nodige uitvoervergunningen aan te vragen. De lijst van goederen, welke onder zg. „General License" kunnen worden geëxporteerd, wordt met de dag kleiner. Het overeenkomstig toenemend aantal goederen, dat onder „Special License" komt te vallen, maakt een uitvoer-vergunning van de Economic Board of Warfare te Washington voor een gestaag groeiende hoeveelheid bestellingen noodzakelijk. Deze gang zaken neemt vanzelfsprekend tijd en één of meer weken zijn hier mee gemoeid. Het is bekend, dat na de slechte ervaringen, die men in de laatste tijd heeft opgedaan, de fabrikanten en leveranciers eerst beginnen met de bestelde artikelen te fabriceren, te verpakken of in te kopen, nadat de vereiste vergunningen zijn verkregen. Weer aanleiding tot korter of langer oponthoud! Schepen dienen vier à vijf weken voor vertrek met het opmaken van het stuwplan een aanvang te maken en het is begrijpelijk, dat als regel slechts die goederen voor het betreffende schip geboekt worden, die op dat tijdstip voor aanlevering gereed zijn.

Nadat de goederen geladen zijn verlopen nogmaals drie à vier weken alvorens zij hun bestemming bereiken.

Resumerende, dient de importeur er dus rekening mede te houden, dat een bestelling gemiddeld 3½ à 6 maanden nodig heeft, alvorens deze hier aankomt. Ofschoon alles in het werk gesteld wordt, zowel hier als in New York en Washington, de uitvoering van de bestelling te bespoedigen, maken de oorlogsomstandigheden het eenvoudig onmogelijk de tijd nodig om de goederen te kopen en te verschepen te bekorten.

Wij hopen, dat bovenstaande uiteenzetting de importeur duidelijk heeft gemaakt, waarom er bij hem op wordt aangedrongen, dat hij zijn bestellingen vroeger plaatst dan hij gewend was.

Het komt ons overbodig voor hieraan te voegen hoe noodzakelijk het is, dat de Nederlandse Scheepvaart Commissie en de Scheepvaart Missie over een zo groot mogelijk aantal volledig afgewerkte Cura- of Aruforms beschikken en er op te wijzen, welke gevaren kunnen voortspruiten uit gebrek een meedewerking onzerzijds dit doel te bereiken.

(Vervolg van pagina 1).

goding. Hij gold als het neusje van de zalm: een geboren administrateur, een krachtpatser, die iedere staking neersloeg, het défaitisme met wortel en tak uitroeide en aan het Italiaanse volk de zegeningen van de discipline schonk. Zelfs grote Geallieerde leiders hebben zich vroeger wel eens door den Duce laten beetnemen. Met volkomen miskenning van de werkelijkheid bleef de wereld de pijlen van haar spot richten op den man met het comieke snorretje..... die zich daarvoor tussen haakjes behoorlijk schadeloos heeft gesteld.

Hadde men toen maar gedacht aan het gezegde door Churchill in zijn rede zo snedig naar voren bracht: „De Hun is altijd aan je keel of aan je voeten."

Er is geen twijfel over of het Italiaanse volk, dat door den Duce aan de willekeur van den Hun werd overgeleverd, zal hem dit niet gemakkelijk vergeven hebben.

Wie weet is het dit verraad, dat de wil tot verzet van het Italiaanse volk bij een Geallieerde invasie zal doen vlieden en hierdoor de val van Hitlers Duitsland zal bespoedigen.

KAPITEIN G. SEPPEN.

De commandant van de Kazerne Habaai, en schrijver van het bekende boekje „De Schutters van Habaai", waarin de betekenis der Schutterij voor ons volk wordt uiteengezet, George Seppen, heeft Zaterdag het blijde bericht mogen ontvangen, dat hij bevorderd is tot Kapitein. Een hartelijke gelukwens aan dezen krijger.

ADMINISTRATEUR FRANKE GAAT HEEN.

Naar wordt medegedeeld, zal de Administrateur van Financiën, de Heer Henricus Ignatius Franke eerstdaags zijn betrekking neerleggen en een nieuw ambt aanvaarden bij het Departement van Koloniën te Londen.

DE PAARDENRENNEN.

Een der volksvermaken bij uitstek de paardensport, vierde gisteren hoogtijdag op het terrein van de Katholieke Sport Centrale. Er was veel publiek en de harmonie van Oud-Scherpenheuvel blies zowel den toeschouwers als rijders en paarden het nodige vuur door de aderen. Het was een en al beweeglijkheid op het terrein. Er was pret en een overvloed van humor. Ook buiten het hek leefden vele cunucu-mannen mede en gaven dikwijls een critiek, die van sappigheid ruim doortrokken was.

Opgekomen waren de Heren: Ramon Smeins, Hendrik Smeins, Jan Smeins, Enrique Noor, Chico Sarmiento, Eugenio Wallé, Emiliano Wallé, Benny Leon, Edmundo Vos, Eligio Noor, Frankie Meye, José Hanst, Frits Irady en José Vos. Na lang wachten, omdat de brug de paarden ophield, werd besloten te beginnen. De ruiters stelden zich op en het „Wilhelmus" speelde.

Hierna was het hard rijden met alle moeilijkheden van het menselijk hart voor rijders en toeschouwers. De kittige paarden renden over de vlakte en steeds opnieuw was het een geweldige sensatie hoe de bochten genomen werden. Het schoonrijden was eveneens uitstekend.

De finale van het hardrijden was een en al spanning. De leider liet de rijders eerst nog de beker zien en daar ging de fluit en de paarden snelden voort.

De eerste prijs hardrijden werd behaald door Jan Smeins met „Jalisco". Inderdaad hier: Jalisco nunca pierde.

Tweede prijs Enrique Noor met „Tesoro" en derde prijs Chico Sarmiento met „Diamante". Eerste prijs schoonrijden Eugenio Wallé met „Rubin"; tweede prijs Benny Leon met „Frasca" en derde prijs Emiliano Wallé met „Alegria".

Er werd ook nog ringsteken en vlaggesteken gedaan. Het was een buitengewoon prettige middag. De leiding was in handen van Ismaël Borgschot, die krachtig en rechtvaardig optrad. Hulde! Ook Pater Rafaël Meussen O.P. verdient een woord van dank voor de bevordering van deze echte volkssport. Het publiek, dat aanwezig was, ziet uit naar meer zulke middagen.

VERENIGINGSNIEUWS.

— **Katholieke Sport Centrale: Voetbal:** Sithoc C — Vitesse C 3—0; Combinatie Tropiaals-Sithoc — Resolute 5—0.

Korfbal: Blauw Wit — Lucky Strike 0—1.

Morgen om 7.30 uur eerste wedstrijd om de **Van Asbeck-beker:** Waterfort — Steenrijk.

EMMASTAD

WACHTDIENSTEN: Ma., 24 Mei:

Telegram Afdeling: Schaap, tel. 353, Amalia van Solmslaan 4.

Shipping and Supplies: Polvliet, tele 455, Hotel kamer 61.

Scheepvaart Afdeling: Pruis, tel. 299, Emmastad 14.

Dok Afdeling: v.d. Veen, tel. 431 en Hagendijk.

Buitenland.

„TWEE JAAR GELEDEN".

Mei 1941.

24. Tijdens een 5-minuten gevecht bij de Oostkust van Groenland brengt het 35.000 ton grote Duitse slagschip „Bismarck" de 42.100 ton grote Britse slagkruiser „Hood" tot zinken. De „Hood" wordt getroffen door een zware torpedo, die tot ontploffing komt in de kruitkamer. De „Bismarck" wordt getroffen door twee torpedo's. Ook het nieuwe Britse slagschip „Prince of Wales" wordt getroffen en gaat naar Gibraltar voor herstel.

Verschillende honderden Japanners verlaten de Republiek Panama ten gevolge van de bepalingen van de nieuwe grondwet. De meeste Japanners trekken naar Costa Rica.

25. De Duitse strijdkrachten zijn meester van het Westelijk deel van Creta. De Italiaanse vloot helpt de Duitsers bij de landing. Een Italiaanse strijdmacht van 5000 man koloniale troepen, 3000 inboorlingen en 570 Italianen geven zich in de bergstreek bij Addis Ababa in Ethiopië over aan de Britten. De Britse troepen bestaan uit Soedanese en Ethiopische troepen onder bevel van Britse officieren.

26. Rome maakt bekend, dat de voornaamste taak van de Italiaanse vloot in de strijd bij Creta bestond uit het escorteren van kleine vissersboten, die Duitsers en materiaal van de Helleense eilanden overbrachten naar Creta.

27. Na een 3-daagse achtervolging wordt het Duitse slagschip „Bismarck" ongeveer 650 kilometer van Brest tot zinken gebracht door de Britse kruiser „Dorsetshire". De „Bismarck", getroffen door verschillende torpedo's, zag geen kans t ontsnappen aan de achtervolgende Britten. Met het schip gingen ten onder Admiraal Guenther Luetjens en ongeveer 2.400 officieren en manschappen.

28. Het Duitse opperbevel maakt de verovering bekend van Canea, de hoofdstad van Creta.

De As verovert de Halfaya Pas in Egypte ten Zuidoosten van Solum.

De Britten bombarderen de Tunische haven Sfax.

29. De Duitsers veroveren Gandia op Creta en de baai van Suda, de hoofdbasis van de Britse vloot.

30. De Britten ontruimen Creta onder voortdurende luchtaanvallen der Duitsers.

De vroegere Koning Carol van Roemenië en Mevrouw Lupescu komen te Havana aan.

De vroegere Koning Prajadhipok van Thailand, die op 2 Maart 1935 afstand deed van de troon, sterft op zijn landgoed in het graafschap Surrey in Engeland. Zijn jaarlijks inkomen bedroeg 1.500.000 dollars. Hij regeerde 9 jaren en 3 maanden.

IN AFWACHTING VAN HET ZOMEROFFENSIEF.

Zowel de Russen als de Duitsers houden vele verkenningstochten als voorpel van de mogelijk komende beslissende veldslagen van deze zomer. In de streek van Sevsk ontdekte een Russisch detachement een grote opmars van vijandelijke infaterietroepen. De kanonniers, die nauwkeurig door de verspieders waren ingelicht, openden een hevig vuur. Ten gevolge hiervan werden 2 afdelingen van Hitlers mannen uit elkaar geslagen en gedeeltelijk opgeruimd.

Tijdens een luchtgevecht werden 4 Duitse vliegtuigen te pletter geschoten. Aan het Leningrad-front vernietigden de Russische troepen een gehele Duitse compagnie en brachten zij verschillende artillerie-stellingen tot zwijgen. Bovendien werden vernietigd 9 vrachtwagens, 13 blokhuizen, 8 versterkingen en 2 waarnemingsposten.

De Rus Krutov doodde uit een hinderlaag 5 Duitsers en 2 officieren. De luchtmacht vernietigde een spoorbrug en bracht schade toe aan een vijandelijk schip. Een guerrilla-afdeling opererende in een der districten van Vinnitsa overviel een Duits garnizoen in een bewoonde plaats. Tijdens het hevige gevecht, dat ontstond, doodden de Russen ongeveer 80 Hitlerianen, veroverden zij tientallen geweren, 5000 kogels, talrijke mijnen en ander oorlogsmateriaal. De guerrilla's maakten zich meester van een grote kudde vee en 18 ton graan. Zowel het vee als het graan werd onder de plaatselijke bevolking verdeeld.

Eddy Gilmore seint nog:

In de vroege morgen van heden laaiden de gevechten op in het gebied van Sevsk nabij de belangrijke Russische basis Kursk, waar reeds Zaterdag 44 Duitse vliegtuigen werden neergeschoten, toen de streek door een grote formatie gevechtvliegtuigen werd aangevallen. Het Sovjet communiqué deelde mede, dat gedurende de nacht de Russen hun stellingen in het gebied van de Kuban lichtelijk verbeterden.

Gedurende de afgelopen week werden 313 Duitse vliegtuigen tegen 61 Russische vliegtuigen verwoest. Dit geschiedde bij de grote luchtbedrijvigheid om onderling de voorraadlijnen te vernietigen. De Duitsers haastten zich versterkingen aan te voeren op practisch elk gedeelte van het enorme front. Steeds meer manschappen, kanonnen en tanks stromen naar de verschillende gebieden. Dit alles wijst er op, dat het zomeroffensief ieder ogenblik een aanvang kan nemen. De kleine schermutselingen en het vele verspieden wijzen alle er op dat een hevige land-actie op komst is (Moskou, AP) 24.5)

HET LEED DER POOLSE KINDEREN.

Z.H.E. Mgr. Josepb Gawlina, het Hoofd der Aalmoezeniers van het Pools leger, heeft in een hartroerende toespraak voor de Noordamerikaanse radio een beeld gegeven van het verschrikkelijk lijden der Poolse jeugd.

Hitler, zo verklaarde de Bisschop, haalt de Poolse kinderen naar Duitsland om ze te germaniseren. Maar ook Rusland neemt de kinderen uit Polen weg. In de winter van 1939 — 1940 werden de kinderen uit de steden Lwow en Vilno en van geheel Oost Polen uit hun woningen verdreven. Grotendeels werden zij eerst met hun ouders bijeengebracht in spoorwagons. Wanneer zij na verschikkelijke honger en ellende nog in het leven bleven, werden zij in de barre koude vervoerd naar Aziatisch Rusland.

Toen de kinderen in Rusland aankwamen, werden zij op de gemeenschaps-boerderijen geplaatst, waar zij zware arbeid moesten verrichten. Op de zwakke schouders van 12- en 13-jarige kinderen rustte de zware taak om jongere broers en zusters te onderhouden. Vele kinderen zochten tevergeefs naar hun vader of moeder. Dikwijls ook waren zij door enorme afstanden genadeloos van elkander gescheiden.

„Ik ontmoette", aldus Zijne Hoogwaardige Excellentie, „een 13-jarigen jongen, die eerst herder en later autobestuurder was. Hij moest het brood verdienen voor een zieken vader en voor zijn zusje. Zijn moeder had hij begraven in de steppen van Rusand."

Vele kinderen zijn naar Archangel en naar het hoge Noorden van Rusland gezonden. Talloos velen ook leven verspreid in de vroegere strafgebieden van het koude Siberië.

Hun armoede is ongeloofelijk en hun arbeid onmenselijk. Geen mens in de wereld bemoeit zich met hen. Hun enige troost is de godsdienst en hun droeve bede tot de Hemelse Koningin van Polen. Zij hebben geen onderwijzers en geen Priesters. Niemand weet, waar de verbannen Poolse Priesters verblijven.

„Ik heb", zo zeide de Bisschop, „de Poolse kinderen gezien, die het geluk hadden naar Irak te komen. De dingen, die daar te zien zijn, ontroeren tot tranen en zijn onbeschrijfelijk. In Teheran is een reusachtig kerkhof, waar de Poolse jeugd begraven ligt en Polens toekomst voor een groot gedeelte vernietigd ter neder ligt."

In het kamp van Teheran gaf de Bisschop aan twee kleine jongens, die er als skeletten uitzagen, een stuk brood. Hongerig als zij waren, begroeven zij het brood voor later, wanneer de honger feller schrijnen zou. Zij moeten dit brood begraven, opdat het niet gestolen wierd.

Tot slot van Zijn toespraak deed Mgr. Joseph Gawlina een dringend beroep op de kinderen van Amerika: „Gij hebt een vader en een moeder, maar zij zijn wezen; gij hebt warme en prettige kledij, maar zij zijn bedekt met lompen; gij hebt volop eten, brood, koek en ijs, maar zij sterven van honger; gij hebt een goed tehuis en een warm bed, maar zij slapen in stallen, op de koude grond, op open vlakten in regen, sneeuw en storm. Nu kunt ge misschien niets stoffelijks geven, maar Ik smeek u, kinderen van Amerika, bidt tot God, smeekt om Zijn erbarmen, opdat Polens kinderen gered worden".

COLOMBIAANSE BANK VOOR ARBEIDERS.

Enige jaren geleden werd door den Jezuiët José Maria Campoamor S. J. in Colombia een bank gesticht voor de economische, verstandelijke en zedelijke verbetering van de arbeidersklasse. Het werd een gezamenlijke spaarbank. Dat jaar werden nieuwe afdelingen geopend in de departementen Boyaca, Caldas, Santander, Noord Santander en Valle.

Toen Pater Campoamor S. J. deze bank stichtte, was het de eerste en enige spaarbank in Colombia. Het doel was het sparen aan te moedigen onder de arme bevolking en er voor te zorgen, dat zij een deel van hun loon bespaarden. Er wordt 3% rente gegeven en de meerdere verdiensten worden besteed om het werk uit te breiden.

De kosten van exploitatie worden zo laag mogelijk gehouden. Een der voornaamste werkzaamheden van de bank bestaat er in goedkope en ruime arbeidswoningen te bouwen voor arbeiders. Iedereen, zowel vrouwen als mannen, kan lid worden van deze bankgemeenschap. Bij het sluiten van het jaar 1942 had de bank uitgegeven ƒ 1.480.294.48 en het totaal aantal spaarpenningen bedroeg ƒ 1.740.000.

HEILIGE MISSEN VOOR DE ZEELIEDEN.

Uit een fonds bestaande bij het hoofdbestuur van het Apostolaat ter Zee zijn onlangs gelden verzonden naar de verschillende Priesters, die met de zorg der zeelieden belast zijn, om H.H. Missen op te dragen voor de levende en overledene zeelieden. Deze Heilige Missen worden na voorafgaande bekendmaking opgedragen in de kerken en verschillende bizondere gebeden worden hierna uitgesproken. Deze kruistocht van Heilige Missen strekt zich uit van IJsland tot Zanzibar, maar wordt vooral gevoerd in de kuststreken van Afrika en op de Westindische eilanden, omdat de zeelieden daar vooral aan grote gevaren zijn blootgesteld.

Priesters en leken laten bovendien nog duizenden Heilige Missen opgedragen voor de zeelieden. De schoolkinderen van Engeland zorgen alleen al voor 600 Heilige Missen voor de zeelieden, die op door deze kinderen geadopteerde schepen varen. Om deze Gebedsactie nog te vergroten heeft het Apostolaat ter Zee de Misgebeden en biezondere gebeden voor de zeelieden laten drukken en in ruime mate laten verspreiden.

HET TROUWEN VAN U.S.-SOLDATEN MET BUITENLANDSE MEISJES.

Onder het hoofd: „Waarschuwing aan Brits Guyanese meisjes, die met Noordamerikaanse burgers huwelijksplannen beramen" wijdt een speciale correspondent van de in Demerary verschijnende „Daily Chronicle" een lezenswaardig artikel betreffende de thans veelvuldig voorkomende „oorlogshuwelijken" met vreemdelingen, inzonderheid Noordamerikaanse onderdanen in krijgsdienst.

Onder aanhaling van een mededeling uit Washington, dat op grond van het van dag aan dag toenemen van zulke huwelijken de Britse Regering, na een discussie in het Parlement, het nodig gevonden heeft niet alleen de huwbare vrouwen, maar ook de ambtenaren belast met het sluiten van huwelijken, op de hoogte te brengen van de voorwaarden en bezwaren daaraan verbonden, vervolgt de schrijver aldus:

Zonder toestemming van zijn commandant mag geen Noordamerikaanse soldaat in het huwelijk treden, of hij wordt gedaagd voor de krijgsraad. En zelfs wanneer het huwelijk plaats vindt met inachtneming van deze bepaling, worden door het leger-bestuur geen voorzieningen getroffen voor echtelijke samenwoning, noch huwelijkstoelagen uitgekeerd. De vrouw wordt geen Noordamerikaanse onderdaan krachtens haar huwelijk en haar wordt niet toegestaan haar man te volgen bij overplaatsing naar een andere (oorlogs) basis en zelfs niet bij terugkeer naar Noord-Amerika.

Toestemming tot blijvende vestiging in de Verenigde Staten wordt verleend na een langdurige en gecompliceerde procedure en dan nog alleen maar wanneer aan allerlei voorwaarden wordt voldaan. De dollar en „bloed" spelen hierbij een voorname rol. Ten aanzien van Demerary b.v. geldt de bepaling, dat men van overwegend blank of Afrikaans bloed zijn moet en dat wanneer geen gegoede Noordamerikaanse burgers borg blijven, men de beschikking moet hebben over een behoorlijke bankrekening.

Voor de toelating heeft men natuurlijk ook een visum nodig en dit wordt door het betreffende consulaat slechts na een minutieus onderzoek uitgereikt.

Verzoeken tot het verkrijgen van een visum worden, ook wanneer er daarvoor geen andere bezwaren zijn, ontgehouden aan: misdadigers, paupers en landlopers, prostituee's en koppelaarsters, polygamisten, leden van bepaalde politieke organisaties, contract-arbeiders (behoudens uitzonderingen) analphabeten, ongewenste vreemdelingen, bepaalde groepen van Aziaten en ten slotte personen lijdende aan met name genoemde lichamelijke en geestelijke afwijkingen.

DE EERSTE PALESTIJNSE RIJST.

Palestina heeft dezer dagen voor het eerst de rijstoogst binnengehaald. Alhoewel rijst een der voornaamste voedingsartikelen is van het Heilig Land, werd de verbouw er steeds van verboden uit vrees, dat de onder water [illegible] zouden verspreiden. De eerste rijstoogst bedraagt slechts 400 ton, alhoewel het gebied rond het meer Huleh, ten Noorden van het meer van Galilea, een verbouw toelaat van 6000 ton per jaar. Dit heeft een waarde van $ 1.000.000.

ABDIJ AVERBODE VERWOEST.

De Abdij der Premonstratensers te Averbode in België is volgens een uitzending van de Vaticaanse radio-omroep door vuur verwoest. De Abdij is tot de grond afgebrand. Brandweerlieden uit Luik en Antwerpen slaagden er slechts in in de kerk en de boeken te redden.

EN EEN NOORDAMERIKAANSE MATROOS.

Peter Donovan een matroos van de Noordamerikaanse marine, sprong aan wal.

Hij had 12 uur passagieren voor de boeg, en was in een uitgelaten stemming.

Peter Donovan liep een bar binnen. Hij ging op een stoel staan en zei met breed gebaar: „Als Peter drinkt; drinkt iedereen".

NIEUWS UIT DE KATHOLIEKE WERELD.

— Vaticaanstad: De Hoogeerwaarde Pater Jean Gay, die sedert 1934 secretaris-generaal was van de Congregatie van den Heiligen Geest, is benoemd tot Titulair-Bisschop van Ezani en tot Wijbisschop van Zijne Hoogwaardige Excellentie Pierre Genoud C.S. Sp., Bisschop van Guadeloupe.

Z.H.E. Jean Gay werd in 1901 in Frankrijk geboren en studeerde aan de Gregoriaanse Universiteit te Rome en aan de Katholieke Universiteit van Lyon.

— Londen: De Britse ambassadeur in Spanje, Sir Samuel Hoare, bood vele theologische werken en andere boeken ten geschenke aan de Benedictijnse Abdij te Montserrat. De ambassadeur bezocht van Barcelona uit de Abdij. Na het middagmaal hield hij een toespraak tot den Abt en de monniken, waarna hij vervolgens de historische gebouwen en kunstschatten in ogenschouw nam.

— New York: Volgens mededeling van den Apostolisch Vicarius van Nanking worden 9.000.000 personen in de provincie Honan, China, met hongersnood bedreigd. Vele mensen leven reeds alleen nog op boombladeren en wortels van planten. Verschillende boeren breken hun huizen af om met de verkoop der materialen hun leven iets te rekken. Ook hun kinderen moeten zij dikwijls verkopen.

DE HEER EN MEVROUW
LEERENTVELD — DAALDEROP
GEVEN MET GROOTE VREUGE KENNIS VAN DE GEBOORTE VAN HUN ZOON
Gerardus Andreas.
Sanatorium Het Groene Kruis. 21 Mei 1943.
1621

Algemeene Surinaamsche Vereeniging
„Justitia Pietas Fides"
Algemeene Leden-vergadering op Zondag, 30 Mei e.k. des v.m. 10 uur in het Clubgebouw.
Agenda: 1. Bestuursmededeelingen;
2. Wijziging Huishoudelijk Reglement;
3. Rondvraag en sluiting.
1603 HET BESTUUR.

ALLERLAATSTE NIEUWS

— Londen: In de grootste luchtaanval van de gehele geschiedenis van de Raf werden meer dan 2000 ton bommen afgeworpen boven de nijverheidsstad Dortmund. Dortmund is een der eindpunten van het Dortmund-Ems-kanaal en het middelpunt van het steenkoolgebied in Westfalen.

— Londen: Het communiqué van de Luchtvaart en de Binnenlandse Veiligheid deelt mede, dat in de afgelopen nacht vijandelijke vliegtuigen bommen afwierpen op plaatsen gelegen aan de Noord-Oost-kust van Engeland. Schade werd aangericht. Er waren gewonden en doden te betreuren. Een vijandelijk vliegtuig werd vernietigd.

— Londen: De Duitse radio maakt bekend, dat de Luftwaffe een hevige aanval gedaan heeft op het Britse scheepscentrum Sunderland. Grote branden ontstonden.

— Londen: De Duitse radio bericht, dat er te Teheran besprekingen gaande zijn tussen gezagdragers van Iran en van de Verenigde Staten van Noord-Amerika met het doel het Britse 10e leger te vervangen door Noordamerikaanse troepen.

— Londen: Volgens de Duitse radio zijn er de laatste 4 dagen 4000 Noorse meisjes opgeroepen voor gedwongen arbeid.

— Ankara: De Turkse regering diende een wetsontwerp in, waarbij 70 millioen dollars worden aangevraagd voor buitengewone uitgaven ten behoeve van de nationale verdediging.

— Londen: Verwacht wordt, dat Generaal Charles de Gaulle deze week naar Algiers zal vertrekken. Het Nationale Comité van de Strijdende Fransen heeft in beginsel het voorstel van Giraud aangenomen om een Centraal Frans gezag te Algiers samen te stellen.

HET SPELLINGVRAAGSTUK EN SURINAME

„De Surinamer" over gebrek aan onderling overleg tussen beide staatsdelen.

Taalslordigheid en gemakzucht welke leidt tot overmatig gebruik van vreemde woorden, worden terecht gegispt.

„Zoals thans Nederlands geschreven wordt is het beschamend".

Speelt het onderwijs met ons kostbaarste nationale bezit?

Wij lezen in „De Surinamer".

Het spellingvraagstuk is de laatste tijd weer in het middelpunt der belangstelling geraakt door het besluit van Zijne Excellentie den Gouverneur van Curaçao om bij de lands administratie de „nieuwe" spelling in te voeren in Juli.

Er is in Curaçao reeds geredetwist over de vraag of dit besluit juist in deze tijd moest worden genomen en of Curaçao daartoe in zijn eentje moest overgaan.

Zelfs „Dagblad Amigoe di Curaçao", dat de nieuwe spelling volgt, heeft er critiek op, zoals men elders in dit nummer kan lezen [dit stuk hebben wij natuurlijk niet overgenomen — Red. Amigoe].

De vraag is nu hoe Suriname tegenover dit vraagstuk staat. „Jong Suriname", het orgaan der Vereniging Justitia, Pietas Fides op Curaçao, meent te mogen verwachten, dat Suriname ook zal overgaan tot invoering der nieuwe spelling en dat Dr. Wybojan Goslinga, Inspecteur van het Onderwijs op Curaçao (thans Directeur van het Departement van Onderwijs en Volksontwikkeling) daartoe zou bijdragen bij zijn bezoek, onlangs aan Suriname gebracht.

Persoonlijk staan wij tegenover het spellingvraagstuk als volgt:

Bewondering hebben wij allerminst voor de nieuwe spelling.

Wij schrijven nog steeds de oude.

Maar wij zijn geenszins blind voor de gevolgen van de invoering der nieuwe spelling bij het onderwijs, waarover thans reeds honderden, om niet te zeggen duizenden, onder de jongeren geen andere spelling kennen dan de nieuwe, hetgeen betekent, dat óók tegenstanders der nieuwe spelling haar op de duur zullen moeten aanvaarden.

Naar onze mening dient de overheid, van wie de invoering op de scholen is uitgegaan, een eind te maken aan de eigenaardige toestand, dat zij bij haar administratie nog steeds de oude volgt.

Zodra zij ertoe overgaat, zullen anderen wel moeten volgen.

En gaat eenmaal de Overheid daarin voor, dan zien wij in het spellingvraagstuk geen zaak waarover in deze tijd zwaarwichtige debatten moeten worden gevoerd. Wij kunnen de tijd aan belangrijker dingen besteden dan beschouwingen over dubbele en enkele klinkers.

Desniettegenstaande is er in het optreden van Curaçao voor ons gevoel iets, dat, naar onze mening, een weigering om mede te doen rechtvaardigt. Alles wijst er nl. op, dat Curaçao heeft gehandeld zonder overleg vooraf met Suriname, zoals het ook reeds bij andere gelegenheden heeft gedaan (Comité Suriname—Curaçao). Tegenover dit stelsel van op eigen houtje handelen en Suriname negeren, nog wel in een tijd, dat er zo veel ophef wordt gesproken en geschreven over de verbondenheid die behoort te bestaan tussen de twee vrij gebleven leden van het Groot-Nederlandse 1) Gezin, moet Suriname zich maar eens doen gelden. Curaçao mocht waarlijk meer gezinsgeest tonen in zulke dingen, waarover men het daar zelf niet eens is.

Het spellingvraagstuk brengt ons vanzelf op het terrein van het nationaal bewustzijn.

De spelling is als het erop aankomt van ondergeschikt belang. Van meer belang is de taal zelf, het bindmiddel, dat teveens kenmerkend is voor een volk en een der eerste dingen, waardoor het van andere volken onderscheiden wordt. Zelfs volken, die jaren en eeuwen verdrukt zijn, hebben zich weten te handhaven en bleven na de verdrukking in staat een zelfstandig nationaal bestaan te leiden. Een der voorname middelen, waardoor zij daartoe in staat werden gesteld, is steeds geweest hun taal, die zij hadden weten te bewaren en waarin zij zichzelven terugvonden.

De eigen taal is dan ook een der kostbaarste nationale bezittingen van een volk, een bezit dat met eerbied bewaard en onderhouden moet worden. En dit is voor ons van oneindig veel meer belang dan alle spellingen bijeen, omdat die met de taal als zodanig niets te maken hebben.

Welke spelling men schrijft, maakt tenslotte te weinig uit om er drukte over te maken. Maar de wijze, waarop men zijn taal spreekt en schrijft, maakt zeer veel uit. En het mag weleens gezegd worden, dat er maar weinigen zullen zijn, die zo slordig met hun taal omspringen, haar zo weinig eerbied betonen als juist de Nederlanders, die drukte maken over een spelling.

Men neme eens kranten en tijdschriften ter hand, thans verschijnend op vrije Nederlandse grond of in Nederlandse kringen in het buitenland en bestudere eens aandachtig wat daarin geschreven werd door geboren Nederlanders. Het is vaak beschamend.

Voorop mag wel staan het bespottelijk misbruik van vreemde woorden, een euvel, waarop ook in ons blad reeds vaak werd gewezen, reeds lang vóór de oorlog. Het geeft evenwel niets. De schuldigen gaan er kalm mee door zonder zich af te vragen of vreemdelingen in hun taal ook zo overmatig vreemde, b.v. Nederlandse, woorden zullen inlassen, zonder zich af te vragen wat de oorzaken zijn van dit misbruik.

Ten gerieve van degenen, die het de moeite waard achten zich hiermede bezig te houden, mogen er enige van volgen:

1e. Geleerdheidsvertoon. Het staat gewichtig en knap vreemde woorden te gebruiken.

2e. Gebrekkige taalkennis. Het is vaak niet gemakkelijk een zuiver Nederlands woord te geven uit eigen kennis. En opzoeken vindt men te veel moeite.

3e. Gebrek aan eigenwaarde. Men laat zich door vreemden hun taal in handen en in de mond stoppen en men stelt er zijn eigen taal bij achter.

Enige tijd geleden hebben wij gewezen op vreemde woorden als „invasie", die in toenemende mate worden gebruikt, eenvoudig omdat men die in buitenlandse uitzendingen en geschriften tegenkomt.

Velen zijn te weinig zichzelven om er goed Nederlands voor in de plaats te stellen. Zo gaat het met veel woorden, verband houdend met de oorlog.

Het gevolg is, dat er op de duur een taaltje ontstaat, dat weinig Nederlands meer is, weinig getuigenis aflegt van het nationaal bewustzijn en de nationale eigenwaarde van zovele Nederlanders. Vooral omdat dit misbruik niet op zichzelf staat. Nederlanders, die een blauwe Maandag hebben doorgebracht in de Verenigde Staten van Noord-Amerika, vergeten, dat dit de Nederlandse benaming is voor het land onzer bondgenoten in het Noord-Westen en hebben het voortaan over „de States". Maar daarbij laten zij het niet. Evenmin bij het inlassen van onvertaalde of verbasterde Noordamerikaanse woorden. Zij schrijven voortaan ook als onze Angelsaksische bondgenoten. Men lette eens op de wijze van afbreken van woorden aan het eind van een regel. Het Engelse steltsel komt er steeds meer in. En het kost ook ons moeite er steeds voldoende jacht op te maken in ons eigen blad, vooral wanneer het gaat om overgenomen stukken.

Germanismen en andere ismen laten wij onbesproken. De Taalwacht van het A.N.V. heeft daartegen jarenlang met talent gestreden, maar veel heeft zij er niet mede bereikt.

Onder de voorstanders van vereenvoudigde spellingen kan men als verdedigingsmiddel horen noemen, dat er minder tijd behoeft te worden besteed aan het zuiver schrijven en dat er dus tijd gewonnen voor stijlvorming.

Wij moeten erkennen daarvan nog steeds weinig te hebben bemerkt. Zelfs van leerkrachten bij het onderwijs krijgen wij geschriften toegezonden met zulk een overvloed van taal- en stijlfouten, dat wij ons hebben afgevraagd, welke spelling ooit in staat zal zijn om hen tot geniettbaar schrijven te brengen.

Uit het verband blijkt, dat wij niet in de eerste plaats het oog hebben op inheemsen, maar op Rijks-Nederlanders, die inheemsen hebben voor te gaan, óók in eerbied voor en zuiver houden van hun taal, doch daarin schromelijk tekortschieten.

Van een bloemlezing zullen wij ons onthouden, hoe gemakkelijk die ook gemaakt zou kunnen worden met de allernieuwste gedrukten bij de hand.

Het zou goed zijn als daaraan eens meer aandacht wierd besteed.

Het heeft meer nut zichzelf te zijn in de taal en het gebruik zijner taal, dan in deze tijd, die nationaal bewustzijn en nationale eigenwaarde vordert, zich druk te maken over een spellingvraagstuk, dat vanzelf tot oplossing komt als het onderwijs voortgaat de nieuwe spelling te onderrichten.

Wij zijn daarmede reeds zover gevorderd, dat Neerlandia terecht kon schrijven, dat er geen „weg terug" is.

1) Het gebruik van „Groot-Nederlandse" is hier misplaatst bedoeld is „Nederlandse". — Red. Amigoe.

Wij ontvingen

DE ROEP VAN NOORD-AFRIKA.

Noord-Afrika's roep is weer over de wereld gegaan door de victorie, die Frans-Brits-Noordamerikaanse troepen er gekraaid hebben. Het is het vroege kraaien geweest, dat vooraf gaat aan de dageraad onzer algehele overwinning over de machten, die zich in overmoed hadden verbeeld het Christendom te zullen uitroeien. Wie denkt niet aan het Noord-Afrika der 4e eeuw, toen ter plaatse waar thans de Geallieerde legers zegevieren, het Christendom vaste voet verwierf en de lijst der Boeken van de Heilige Schrift vaste vorm aannam? Wie denkt niet aan dien vermaarden kerkleraar, die nog heden ten dage gelijkelijk vereerd wordt onder Orthodoxe Ressidenten, Katholieken en Protestanten, aan den Heiligen Augustinus, Bisschop van Hippo (ter plaatse van het huidige Bizerte?) Door de drang der Arabieren is deze streek reeds kort na Augustinus voor de kerk verloren gegaan, maar nog altijd is Noord-Afrika's roem groot in de kerk.

Tot de bekende werken der wereldlitteratuur te behoren is reeds veel en weinige van de honderden boeken, die thans over Noord-Afrika's grote persoonlijkheden geschreven worden, zullen daartoe op den duur gerekend worden. Niet alleen echter tot de bekendste, maar tevens tot de kostbaarste werken der wereldlitteratuur behoort de levensbeschrijving van dezen man, welke onder de geruchtloze titel van „Belijdenissen" door hem zelf werd geschreven. Dezer dagen is van dit boek een nieuwe Engelse vertaling verschenen: The Confessions of St. Augustine, vertaald door F.J. Sheed, uitgegeven bij Sheed & Ward te New York, $3. Wij willen dit boek van harte aanbevelen. In Nederland had men verschillende vertalingen (het Latijns van het oorspronkelijke boek is nogal moeilijk), zowel van Protestanten als Katholieken. Die kan men thans niet kopen en toch zullen er — zoals reeds 1500 jaar aaneen: wat een best-seller! kopers en lezers zijn van dit boek. Bovengenoemde uitgave omvat alle 13 boeken, ofschoon de laatste 3 feitelijk buiten de autobiographie vallen en een commentaar op Genesis zijn.

Augustinus is een actualiteit van elke tijd en elken mens — zelfs van Curaçao, waar men een bepaald probleem thans wil oplossen door het juist van de verkeerde kant aan te pakken. Augustinus krijt het uit in zijn gepassioneerde autobiographie, dat hij zijn geslachtsdrift niet intomen kan, tot hij erkent het kwaad niet daar te zoeken waar het wortelt.

Het conflict tussen passie der zinnen en de passie van het vorsen der waarheid vormt de achtergrond van dit boek, dat met de Heilige Schrift en de Navolging tot de meest gelezen boeken behoort.

Deze nieuwe vertaling is in hedendaags Engels. Zij mist daardoor de geweldige energie van het oorspronkelijke Latijn. Het voordeel hiervan is, dat het boek bevattelijker is geworden, wijl de „meeste" lezers hun geestelijke energie niet zullen willen meten met die des schrijvers.

Een korte inleiding omtrent het Manichaeïsme gaat aan het boek vooraf, omdat de kennis van deze godsdienst, welke Augustinus vóór zijn bekering tot de Rooms-katholieke Kerk aanhing, gewenst is voor het goed begrijpen van Augustinus! „Belijdenissen."

CURAÇAO

OFFICIëLE BEKENDMAKINGEN.

Verlof: W. F. Veldhuyzen, Hoofd-Opzichter van de Veterinaire dienst alhier 4 weken vrijstelling van dienst en met vergunning deze vrijstelling van dienst geheel of gedeeltelijk in het buitenland door te brengen; ingang 17 Mei 1943; J. N. J. Rojer, Ontvanger op Bonaire, 25 dagen vrijstelling van dienst en met vergunning deze vrijstelling van dienst geheel of gedeeltelijk in het buitenland door te brengen; ingang 30 Juni 1943; V. T. Wild, kommies der belastingen 2de klasse op Aruba, 28 dagen vrijstelling van dienst; C. P. Rib, deurwaarder voor strafzaken op Curaçao, 2 weken vrijstelling van dienst en in aansluiting daarop 2 maanden binnenlands verlof wegens langdurige onafgebroken dienst; E. N. Rosario, hoofdkommies der belastingen alhier, 14 dagen vrijstelling van dienst en in aansluiting daarop 2 maanden binnenlands verlof wegens langdurige onafgebroken dienst; ingang 17 Mei 1943; J. P. Manuel, veldwachter in het 3de district alhier, 2 maanden binnenlands verlof wegens langdurige onafgebroken dienst.

Werkzaamstelling: Mej. M. D. D. Booi, op het Postkantoor op Bonaire; Mej. M. I. Toledo, op het kantoor van den Gezaghebber van Aruba; R. A. de Keyzer, bij het Corps burgerpolitie op Aruba.

Vervanging: Mej. J. J. H. Hellmund, klerk op Bonaire is belast met de functie van Ontvanger op Bonaire.

Benoeming: Mevr. E. Meyer, onderwijzeres vierde klasse, bij het Openbaar Onderwijs in Curaçao en werkzaamgesteld aan de Openbare Prins Bernhardschool voor G.L.O.B te St. Nicolaas op Aruba; A. Sonneveldt, dienstplichtig sergeant dienende bij de Nederlandse Troepen op Aruba, tot 2de Luitenant van speciale diensten bij de Schutterij; Dr. A. W. J. M. Desertine en Mr. W. B. J. Aberson, leden van het Hof van Justitie in Curaçao onderscheidenlijk tot President en President plaatsvervanger van de Krijgsraad in Curaçao voor de tijd van twee jaren; W. H. de Meyer, dienstplichtig wachtmeester der Veldartillerie, tot 2de luitenant van speciale dienst bij de Schutterij.

Eervol ontslag aan: W. Fränkel, tijdelijk te werkgesteld op het Bureau voor Sociale en Economische Zaken alhier, op zijn verzoek, datum ingang 1 Juni; G. C. C. J. de Beaufort, als lid van de Commissie voor financiële en economische aangelegenheden en hem gelijktijdig te benoemen tot gedelegeerd lid der Commissie te New York.

C. F. Gronemeijer.

Regeling Burger- en Vrouwenarbeidsplicht

(P. B. 1943 No. 32).

Het Hoofd van het Centraal Bureau voor het Bevolkingsregister Curacao roept op alle mannelijke en vrouwelijke ingezetenen van het land Curacao, WONENDE IN HET STADS- EN IN HET TWEEDE DISTRICT, die hun 18e levensjaar hebben vervuld en den leeftijd respectievelijk van 50 en 40 jaren niet hebben bereikt en die geen betrekking bekleeden of geen beroep of ambacht uitoefenen met uitzondering van:

a. gehuwde vrouwen;

b. vrouwen die, ofschoon niet vallende onder de categorie gehuwde vrouwen in een gezin waartoe zij behooren de huishouding voeren; en

c. vrouwen die de zorg hebben voor een of meer bij haar inwonende kinderen die den leeftijd van 16 jaren nog niet hebben bereikt;

ter oanmelding op het Bevolkingsbureau, Kransgebouw, Curacaostraat, gedurende de kantooruren, teneinde ingeschreven van te worden in registers van arbeidsplicht en ter beantwoording van vragen te stellen verband met de uitvoering van deze regeling.

Voor deze inschrijving zal er gelegenheid bestaan:

STADSDISTRICT:

Voor de bewoners van de OTRABANDAZIJDE: van 24 tot en met 29 Mei 1943;
Voor de bewoners van de PUNDAZIJDE van 31 Mei tot en met 5 Juni 1943;

TWEEDE DISTRICT:

Voor de bewoners van de BEWOONDE WIJKEN OM HET SCHOTTEGAT: van 7 tot en met 12 Juni 1943;
Voor de bewoners van de OVERIGE BEWOONDE GEDEELTEN VAN HET

TWEEDE DISTRICT:

van 15 tot en met 23 Juni 1943.

Deze inschrijving is verplichtheid.

Tevens zal er gelegenheid zijn voor vrouwelijke ingezetenen, ongehuwd, gehuwd of vallende onder b. en c. hierboven genoemd, om zich als vrijwilligers op te geven voor den arbeidsplicht.

Curacao, den 18n Mei 1943.

1593 **M. Bartels Daal.**

BURGERLIJKE STAND VAN CURAÇAO.

Bevallen op Mei: 14 van der Plaats, Frederika echtg. v. Tigchelaar, J. T. z; 13 Fernan, Louisa Anna Maria echtg. v. de Windt, T. G. z; 10 Volkerts, Harriette Maria echtg. v. Hoelen, E. H. z; 14 Grevenstette, Maria Hendrika echtg. v. Schlag, A. J. W. d; 13 Ordonez, Ramos, Ilba Rosa echtg. v. Galmeijer, J. H. C. z; 14 Emelina, Berta Sevilla z; 15 Castro, Trina z; Rojas, Gloria Narcisa echtg. v. Sanchez, M. F. d; 14 Trinidad, Benita Josephita echtg. v. Gonzales, J. z; 15 Meyer, Catharina Virginia z; 16 Dominguez, Nur Maria Auxiliadora echtg. v. de Jongh, E. R. d; 13 Blindenburg, Tomasa Juliana echtg. v. Lareyna, (A. A. d; 16 Bauer, Josephina Paulina echtg. v. Sichem, J. W. C. z; 17 Bonifacio, Anna Augusta echtg. v. Girigorie, A. M. d; 12 Clementia, Vera Simona z; 17 Conquet, Luisita Obispo z; 18 Fecunda, Inocencia Martina echtg. v. Pedro, C. F. d; 16 van 't Kruijs, Gonda Elisabeth Josephina echtg. v. Lont, R. S. z; Wijngaarde, Georgine Agnet echtg. v. Terzol, L. J. z; 17 Prudencia, Plutarca Maria z; 18 Jansen, Margarita Maria echtg. v. Leonora, L. Th. d; 17 Helmyr, Servanita Francisca echtg. v. Scoop, J F. d; 18 Luciana, Angelina Petronilia echtg. v. Albertus, L. V. d; 19 Burne, Juliette Helouise echtg. v. Willems, L. E, z; 17 Doval Rosa echtg. v. Nicasia, D. N. d; 20 Rademaker, Nora Martina echtg. v. Engelhradt, A. A. d; 16 Hart, Maria Eloisa d; 19 Zimmerman, Egna Maria Elizabeth echtg. v. Troeman, D. E. z; 17 Plasa, Angelica Crispina echtg. v. Lugo, E. z; 18 Cras, Otilia Marco d.

Ondertrouwd op Mei: 14 Schoop, Calister en Nicolaas, Augusta Victoria; Cardenas, Mario Guadalupe en de Jongh, Julia Belen; 15 Reed, Joseph Heyliger en Arnell, Agathe Constance; 19 Eeber, Frederik Hendrik Marie en van der Veen, Gloria Maria; 20 Simmons, Frank Oliver en Pantophlet, Zelia Emelda; Arrindell, Wifred Leonard en Roberts Albertina; Martina, Manuelita Macario en Paula, Cordilia Sabina; Albertoe, Ruperto Alejandro en Laker, Emilia Ersilia; Jonge, Antonio Victor en Felix, Blanca Seferina.

Getrouwd op Mei: 19 Ritfeld, Christiaan Rudolf Marius en Carnacion, Maria Eliza; Prowell, David Doxroy Alphonso en Bernard, Jane Patricia; 20 Eerhart, Johannes Wilhelmus en van der Veen, Jeltje; Branford, Charles en van Tijs, Theodora Angela; Gibson, Eric en Janga, Maria Geronima; van Zaltbommel, Cornelis Jacob en Welvaart, Frisca Nicasia.

Overleden op Mei: 10 Frans, Aquiles Ernesto 15 j; De Souza Benta, Antonio 36 j; 12 Gomes de Amorim, Alfredo 54 j; 11 Dorand, Johannes Vincento echtg. v. Fecunda, M. D. 37 j; 12 Ramuda, Pablo Enrique 23 j; 13 Virginie, Joannes Gerardus Martens echtg. v. Luciana, P. P. 68 j; Thomas, Pieternella Poulina 57 j; 14 Janga, Myrna Emerita 7 mnd.

KAMER VAN KOOPHANDEL

Onderstaande firma's hebben zich de Kamer van Koophandel en Nijverheid gewend met het verzoek hen relatie te brengen met ex- of importeurs in Curaçao.

1. **J. Amengual** — P.O. Box 2456 Habana — Cuba, wenst in relatie te treden met importeurs van suikerwerk. Prijzen liggen ter inzage bij de Kamer.

2. **International Distributors Co.** 42 Water Street — New York N. zoekt een vertegenwoordiger voor pierwaren en textielproducten. De firma biedt zich ook aan als vertegenwoordiger voor Curaçaose exporteurs.

3. **T. Montanez & Cia** — P.O. 558 — Bucaramanga Col., biedt zich aan als exporteur van sigaren en jute zakken.

4. **Anecito Moles e Hnos.** — Déan Funes 2051 — Buenos Aires Argentinië, wenst in relatie te treden met importeurs van jutezakken, toenen- en wollenstoffen en andere textielproducten. Ook exporteert de firma eetbare oliën, vleeswaren, boter, kaas, gedroogde groenten, ning, vruchtenconserven, suikerwerk, gepelde noten enz.

5. **Mario Pettigiani & Cia.** — Madrano 362 — Buenos Aires — Argentinië, wenst in relatie te treden met porteurs van injectiespuiten.

6. **N.V. Elargento** — Cangallo — Buenos Aires — Argentinië, biedt zich aan als exporteur van Argentijnse textielproducten.

7. **George H. Witmondt** — P.O.B. 3906 — Bogotá — Colombia, biedt zich aan als export-agent van koffie, sigaren en sigaretten, bier en limonade, textielwaren, lederwaren, bakelieten, cement, honing en diverse soorten medische en farmaceutische artikelen.

8. **Mexican — Curios — Ltda.** P.O. Box 7938 — Mexico D.F., biedt zich aan als exporteur van zilver-filigraanwerk.

9. **Laboratorios Klay** — San Lazaro 324 — Habana — Cuba, wenst in relatie te treden met importeurs van farmaceutische artikelen.

10. **R. Hillion** — 25 de Mayo 140, Buenos Aires — Argentinië, biedt zich aan als exporteur van levensmiddelen, dranken, textielwaren en medische artikelen.

Bij de Curaçaose Commissie Regeling Rechtsverkeer in Oorlogstijd staan er geen bezwaren tegen het aanknopen en tot nader order voortzetten van handelsrelaties met bovenstaande firma's. Goederen afkomstig uit bezet of vijandelijk gebied mogen niet geleverd worden aan of van voornoemde firma's.

Belangstellenden worden verzocht zich rechtstreeks in verbinding te stellen met bovenstaande firma's. Verdere inlichtingen zullen desgewenst door den Secretaris der Kamer worden verstrekt.

Deze krant is gedeeltelijk ongecensureerd.